“Em mou trobar l’estètica de la tardoantiguitat”

Estudiant de primer any del Màster en Arqueologia Clàssica (URV/UAB/ICAC), és llicenciada en Filosofia per la Universitat de São Paulo (Brasil) i fins al 2015 va treballar al Museu d’Arqueologia i Etnologia de la mateixa universitat. Ara ja prepara el treball de final de màster, titulat “La búsqueda de la estética en la Tardoantigüedad a partir de Agustín de Hipona: conceptos de belleza y proporción en la ‘música’ aplicados en las basílicas visigodas de la Tarraconensis”. La dirigeixen els investigadors de l’ICAC Josep M. Macias i Andreu Muñoz.

Per què has triat aquest màster?
Vaig fer un viatge de tres setmanes per universitats de tot Espanya i Portugal i em va semblar que era el millor, sobretot perquè té tres institucions al darrere, la UAB, la URV i l’ICAC.

En el teu treball relaciones arquitectura i música en l’antiguitat tardana.
Sí, dins de la línia d’investigació de la mètrica, de la proporció en la construcció. Com en èpoques anteriors, en la tardoantiguitat sempre es fan servir proporcions amb números constants, estètics, amb la idea d’elevar-se a la perfecció. S’observa igualment en la música.

Com?
Per exemple en el tractat *De musica* Sant Agustí parla de la mètrica rítmica per recitar textos llatins i esmenta la idea de proporció i relacions numèriques que conformen els elements musicals. Vull aproximar-me a la proporció numèrica d’aquests recitatius i a l’arquitectura del període tardoantic com a forma de buscar una idea estètica. En aquella època, aritmètica, geometria, astronomia i música formaven part d’un mateix grup (el *Quadrivium*).

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Voldria trobar la similitud entre les estètiques de la música i l'arquitectura.

La tardoantiguitat no sembla moment de gaire estètica.
El que em mou és trobar-la dins del caos cultural dels segles IV-VI. Venim d'una cultura hel·lenística absorbida per Roma i en la tardoantiguitat s'observa que molts elements del cristianisme neixen de fonts gregues i romanes. Voldria trobar la similitud entre les estètiques de la música i l'arquitectura.

Estem parlant de metrologia, com la proporció àuria?
Sí, que és la més coneguda, però n'hi ha d'altres. Per exemple, els peus que fa una planta de llarg, que sempre surten un 9 o un 8, números perfectes. Remeten a l'època grega i s'adapten al cristianisme. El 3 significa la trinitat i per això són habituals els múltiples de 3.

Sant Agustí va influir realment en l'arquitectura?
La qüestió és que aquestes idees també són en altres tractats de l'època, com *De Institutione Musica* de Boeci. Cada filòsof té les seves predileccions i manera de mirar, però formen part d'un pensament general. M'interessen aquestes idees estètiques a l'hora de consttruir, com es troben amb la música i defineixen un pensament comú. La qüestió estètica sempre és circular. De l'antiguitat tardana no ens ha arribat res gaire clar, com sí d'èpoques posteriors com el Renaixement i el barroc.

En quines obres arquitectòniques et basaràs?
M'he hagut de posar límits perquè el treball encara no és la tesi, i em centraré en tres o quatre basíliques visigodes de la Tarraconense, com la basílica de l'amfiteatre de Tarragona i la basílica de la seu d'Ègara. Cronològicament em poso com a límit el segle IX, quan apareixen els primers tractats de gregorià i després de polifonia.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Text i foto: Carme Badia i Puig

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)